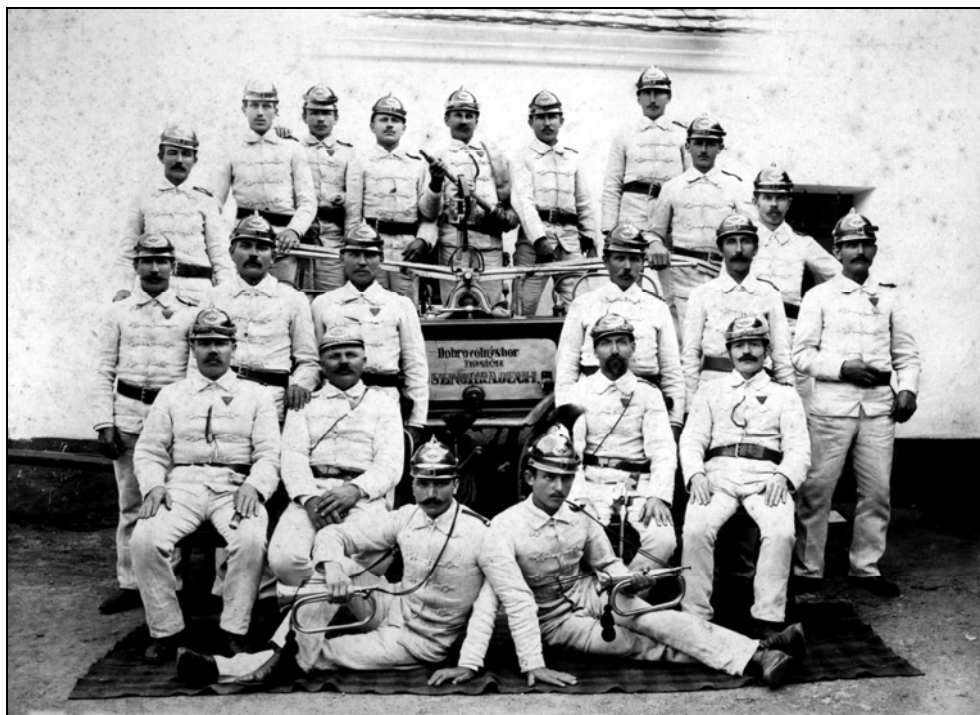

Z historie hasičského sboru v Senoradech

Myšlenka založit hasičský sbor vznikla u nás v r. 1901 za starostování pana Fr. Pijána. Obecní výbor snahu tu podporoval a hasičské stanovy schválil a potvrdil dne 24. března 1901.

Dne 24. května t. r. zaslány byly ke schválení na c. k. místodržitelství. Schváleny byly dne 4. června 1901. Ustavující valná hromada se konala v obecním hostinci 21. července 1901. Dostavil se též župní dozorce hasičský pan Karel Malý, učitel z Březníka. Členů se přihlásilo a bylo přítomno 18 činných a 2 přispívající.

Horák Fr. č. 1	Tomek Jos.	Peřina Jos.	Drápal Vinc.
Drápal Jan 43	Adam Fr.	Vyskočil Fr.	Došek Fr.
Florián Andrej	Korda Jos.	Matoušek Fr.	Soukop Kar.
Matoušek Jos.	Peřina Fr.	Soukop Fr.	Piján Fr.
Horák Jos.	Horák Fr.	Vaněk Fr.	

Do správy zvoleni

náčelník a místopředseda	p. Fr. Matoušek
starosta	p. Fr. Piján
jednatel	p. Ferd. Horníček
pokladník	p. Fr. Vaněk
podnáčelník	p. Fr. Soukop
četaři ochránců, stříkačnicků	p. Vinc. Drápal a p. Fr. Došek 32
zbrojář	p. Kar. Soukop

Výzbroj pro sbor koupen již dříve od firmy R. A. Smékal na směnky na útraty obce za 660 K.

Příčiněním jednatele sboru Ferd. Hornička zasláno toho roku 6 žádostí o podpory a došly cíle,

neboť jsme byli obdarováni následovně

Od: Krakovské pojišťovny	25 K	Od: Krumlovského p. knížete	100 K
Od: Jeho Vel. císaře pána	100 K	Od: Ivančické záložny	25 K
Od: Terstské	20 K		

Dozorce župní bratr Karel Malý učitel z Březníka přál činovníkům všechn zdar v nastávajících pracích a sboru hasičskému rozkvět. Na zdar.

Již v r. 1903 čítal sbor 61 členů, lidé si uvědomovali důležitost sboru v obci, jeden druhému pomáhal chránit majetek. Cituji slova slibu hasičského.

„Slibuji, že budeme tělem a duší připraveni pomoci bližnímu, že budeme druh druhu milovati, k sobě bratrsky věrně státi, v nebezpečí se neopouštěti, ale až do konce se brániti, jak nám káže mužná čest a svědomí povinností občanských a hasičských.“

Tato slova vystihují nutnost zamyslet se a podle nich se chovat. Zloba a nenávisť mezi lidmi dojdou někdy tak daleko, že jeden druhému závidí jeho majetku a pak dochází k tomu nejhoršímu, k zapálení majetku jak se zmíním později.

Ve sboru pracovali zdejší učitelé, kteří vnášeli do práce určitý respekt, vážnost a dovednost vysvětlení důležitosti práce ve sboru.

Pan řídicí učitel Ferdinand Horniček byl mezi zakládajícími členy. Dále to byl řídicí učitel Josef Borek, který působil ve sboru a řídicí učitel Josef Budil, který v r. 1921 zastával funkci starosty sboru. Po zvolení starostou promluvil citově ke členům. Cituji.

„Vstoupil jsem mezi Vás z nejčistších pohnutek. Hlavní byla ta, že si sboru hasičského i všeho hasičstva vážím, poněvadž jsem si plně vědom krásného humánního úkolu hasičstva a jeho práce, která však bohužel dodnes jest veřejností neuznávaná.

Jmenujte se navzájem bratři.

Odhaž každý z Vás stavovskou pýchu, ty bohatý viz ve svém chudobném bratru hasiči skutečného bratra a hled' at' to bratrství dokážeš všude a ve všem. Konečně připomínám Vám kázeň sboru. Kázeň je nutná, chod'te se pilně vzdělávat a ku cvičením dostavujte se všichni.

Slibuji Vám, že se přičiním, aby chvíle, jež budeme pospolu, byly nám nejen užitečné, ale příjemné.“ Tolik citát.

Po roce odešel na školu do Mohelna a zakrátko do Náměště.

V r. 1923 předalo obecní zastupitelstvo odhalení památníku padlých hrdinů I. světové války. Slavnost byla pořádána dne 15. července 1923. Socha byla zhotovena akademickým sochařem panem Jos. Amanem z Brna. Na jejím umístění a úpravě okolí se svou prací podílel především hasičský sbor.

Po odhalení památníku byla volná zábava v obou hostincích. Koncertovala hudba Cyrila Horáka z Oslavan.

V r. 1927. Poněvadž skladiště hasičské bylo již chatrné, postaven byl v r. 1927 na náklad obce obecní dům, v jehož místnosti mimo radnice bylo pořízeno hasičské skladiště, které svou rozměrou naprosto vyhovuje hasičskému účelu. Na tuto stavbu byl zdarma dovezen občany veškerý stavební materiál. Na obecním domě pracovalo mnoho občanů, bratři hasiči vyházeli z řeky písek potřebný ke stavbě.

Tímto způsobem byl náklad na provedení stavby značně zlevněn. Obecní dům stál dosti námahy, avšak bude po dlouhá léta sloužit nejen pro hasičstvo, nýbrž pro celou obec.

V r. 1928 byla zakoupena nová stříkačka, kterou sbor zakoupil na jaře od sboru z Bosonoh s navijákem asi 100 m hadic, 1 žebřík – vše za cenu 1200 korun. Stroj měl větší tlak, proto stávající hadice popraskaly, sbor byl nucen zakoupit 200 m hadic nových za 3860 korun.

Něco o požárech v obci i okolních obcích, na kterých se sbor podílel při hašení

1902

- 3. 9. požár stodoly č. 19
- 31. 7. požár v Čučicích u pí. Velebové
- z 2. na 3. 11. požár v Barácích vyhořelo 5 čísel – pomoc Lhánice, Mohelno
- 13. 12. požár v Mohelně – stodola Žákova

1903

4. 10. požár v Kladerubech – stoh slámy p. Hulána
11. 10. požár stohu dřeva

1906

5. 6. v ½ 9 večer hořela stodola č. 11. Při velkém větru se oheň rozšířil na č.53,10, 9, 8. Celkem vyhořelo 5 stodal. Pomoc Lhánice a Mohelno.
8. 6. o půlnoci požár ve stavení č. 75, které úplně vyhořelo.

1911

7. 12. stodola p. Matouška č. 33 – shořela úroda a veškeré hospodářské stroje, pomoc Lhánice, Mohelno

1912

6. 5. požár stodoly Fr. Vyskočila č. 6 střechy dochové rozšířil se na další stodolu č. 61, 5, 4, 3, 2 – celkem 6 stodal – pomoc Lhánice, Mohelno
5. 7. stodola v 11 hod. večer p. Jos. Tomka č. 12 shořela celá – pomoc Lhánice, Mohelno
13. 7. stodola v 11 hod. večer p. Vinc. Drápala č. 48. Oheň se rozšířil na č. 49, 47, 46, celkem 4 stodoly – pomoc Lhánice, Mohelno

- 1914 požár u Kazdů v lednu – byl velký mráz – hadice namrzaly

- 1920 stoh slámy u Adamů

- 1922 požár lesa u skály

- 1924 dochová stodola Fr. Doška č. 14

- 1926 požár v Mohelně – stodola p. Knotka

- 1927 chlév p. Jos. Horáka a u p. Mohelského v Mohelně

- 1930 požár otýpek Lhánice; požár stodoly v Ketkovském mlýně; požár kolny a stodoly ve Lhánicích

- 1931 hašení transformátoru; hašení kolny a sklepa u p. Jana Tomka; znovu hašení transformátoru; hašení sklepa p. Jana Kocába

- 1932 požár otýpek na Rozběhlích

V létech 1906 až 1912 se říkalo, že po obci řádil palič, který se mstil a zapaloval majetky, ba i úrodu a stavení obyvatel Senorad.

V roce 1922 přistoupil do sboru řídicí učitel František Lemberk, který byl zvolen po krátké době vzdělavatelem sboru. V roce 1929 bratr František Lemberk navrhl založit hasičský dorost, byl jednohlasně schválen a řádně projednán. Návrh na zřízení sanitní čety byl též přijat a dojde k uskutečnění, jestli se přihlásí dostatečný počet členek.

Do sanitní čety přistoupilo 9 členek a to:

Rostislava Lemberková jako četař
Leopolda Doležalová
Ludmila Adamová
Julie Blažková
Františka Došková
Hedvika Došková
Antonie Horáková
Marie Kseliková
Marie Vaňková

Dne 21. června 1936 pak se sborem a sborovým praporem prvního župního sjezdu župy jednašedesáté v Náměstí n/Oslavou předvedly školní cvičení se strojem a to 3 sestry a 4 dorostenky.

Obsluha: vel. Rostislava Lemberková

č. 1	Doležalová Leop.	č. 4	Došková Fr.
č. 2	Adamová Lud.	č. 5	Peřinová L.
č. 3	Blažková Jul.	č. 6	Horáková Ant.

Sestry pracovaly se strojem bezvadně a plně si zasloužily oněch projevů spokojenosti ze strany obecního i bratří hasičů. Sestry též poskytovaly první pomoc jak při požárech, tak i občanům běžně.

V roce 1931 byl bratr František Lemberk zvolen náčelníkem sboru. Téhož roku byl zvolen delegátem ohledně založení Náměšťské župy, na níž byl zvolen jejím velitelem. Navrhl a prosadil „Návrh na založení župní pohřební pokladny“, který byl jednohlasně a za bouřlivého potlesku schválen.

Dne 14. srpna 1931 oslavil sbor 30tileté trvání hasičského sboru spojeného s předáním praporu.

Prapor, který vlastnoručně vyšili, věnovali manželé Lemberkovi místnímu sboru. Do pamětní knihy napsali. Cituji.

„Bratrský sbore!

U příležitosti oslavy třicetiletého trvání sboru dovolujeme si Vám věnovati sborový praporec. Činíme tak z lásky k velkolepé myšlence dobrovolného hasičstva, z lásky k Vám, bratři a sestry.

Přijmětež proto tento dárek tak, jak jest námi podáván.

A zbude-li Vám někdy v běžném Vašem životě trochu času a trochu místa v srdcích Vašich, věnujte nám malou vzpomínku, až nás tady už více nebude.“

V Senoradech, dne 14. srpna 1932.   Podepsáni

František Lemberk
t. č. náčelník

Rostislava Lemberková
choť řídícího učitele, t.č. četař samaritán

V r. 1933 se sbor zúčastnil župní valné hromady v Opatově. Delegáty byli bratr náč. František Lemberk, bratr vel. Drápal Inocenc, četař sanitární stráže sestra Rostislava Lemberková a jednatel bratr Horák Ed.

Při otevření hasičské zbrojnice v Biskoupkách se zúčastnil sbor hromadně se svým praporem, kde velmi přiléhavě a taktně za pozornosti všech přítomných promluvil též náš bratr náčelník František Lemberk o vzájemné spolupráci místního a našeho sboru. Dále se sbor zúčastnil výletu hasičského v Nové Vsi a Biskoupkách.

Při trvání sboru v Mohelně, kde oslavovali 50 let od založení, se sbor zúčastnil se svým praporem a všemi členy.

Senoradský sbor vedl br. velitel pan Drápal Inocenc. Na této slavnosti promluvil též župní velitel br. náčelník Fr. Lemberk. Jeho slovům se zájmem naslouchalo mnoho přítomných a ocenilo bouřlivým potleskem. Dne 20. srpna 1933 bylo provedeno Okrskové požární a samaritní cvičení, které provedlo dobrovolné hasičstvo VI. okrsku Hasičské župy č. 34 a to v Senoradech. Po skončení byla veselice na návsi, hrála kapela p. Matušky.

To je výčet z mála akcí řídicího učitele, náčelníka a velitele Náměšťské župy, dobrého organizátora, vlídného člověka, pracovitého, důsledného a kamarádského bratra Františka Lemberka. Nedá se slovy vyjádřit ani popsat jeho činnost ve sboru, obci a v župě Náměšťské, laskavá jeho slova při různých vystoupeních na akcích konaných při různých příležitostech.

Jeho slova povzbuzovala, poučovala každého posluchače, dovedl ke každé situaci slovy vyjádřit svůj úsudek na věc.

František Lemberk.

František Lemberk se narodil dne 12.12.1894 v Tuří u Jičína v Čechách, jako syn řídicího učitele. Po vykonání válečné maturity nastoupil v r. 1914 vojenskou službu. Sloužil čtyři roky v rakouské c.k. armádě, přičemž jako nespolehlivý prožíval martyrium českého vojáka. Z vojny se vrátil jako poručík čsl. armády. V Senoradech působil od r. 1922 jako učitel a od r. 1927 jako řídicí učitel. Byl výborným učitelem, ale i všestranným kulturním pracovníkem v obci. Pracoval v místním hasičstvu jako náčelník a působil v náměšťské župě jako župní náčelník. Události z podzimu 1938 a jara 1939 působily na něho přímo drtivě. Po krátké duševní skleslosti se však vzchopil. Ještě v roce 1939 se zapojil do skupiny tiskových referentů a do podzemní vojenské organizace. V r. 1941 se pak zapojuje do odbojové skupiny generála Luži. V témže roce poskytl přístřeší gestapem stíhanému kolegovi učiteli z Ivančic, který po svém zatčení a snad i mučení vše vyzradil. Nedlouho nato, dne 3. března 1942, když propouštěl v poledne děti ze školy, přijelo gestapo i pro něho. Byl vězněn 3 týdny v Kounicových kolejích v Brně a pak převezen do policejního vězení „Pod kaštany“. Ráno 16. června 1942 mu bylo oznámeno, že půjde k výslechu, od něhož se už nevrátil.

Sbor ale nezapomněl. Dne 15. května 1946 předvečer ve zbrojnici uspořádal pietní vzpomínku na bratra Františka Lemberka. Této pietní akce se zúčastnila vdova po popraveném – paní Rostislava Lemberková s přízní. Dále byly přítomny všechny sestry a bratři sboru a bratři z Oslavan, Lhánic, Mohelna a okolí a také mnoho místního obyvatelstva. Všichni společně uctili památku dvěma minutami ticha.

Dne 16. května 1946 místní sbor za účasti MNV odhaloval pamětní desku bratru Františku Lemberkovi.

Toho dne dopoledne v 9 hod. byla konána slavnostní mše na návsi před obecním domem. Odpoledne v 1/2 2 uvítání všech přítomných sborů. Průvod seřazen na východním konci vesnice, který řídil br. velitel II. obvodu br. Saidl. Po seřazení odebral se průvod se sborovým praporem ke zbrojnici, kde hudba zahrála státní hymnu. Potom podnáčelník br. Horák Ed. uvítal všechny přítomné a zahájil slavnost odhalení desky. Vystřídalo se mnoho slavných řečníků, a na závěr za všechny přítomné sbory promluvil br. jednatel major Raus.

První motorovou stříkačku získal sbor při ustupování Němců v r. 1945, kterou zanechal i s přívěsem ve vývozu u Chaloupkových Osvald Adam. V té době vykonával funkci velitele sboru p. Nevoral Jaroslav, jeho zástupcem byl p. Horák Eduard. V té době sbor mnoho nepracoval.

V roce 1957 vstoupil do sboru p. Kopeček Jaroslav, byl zvolen jako kulturní referent. V r. 1958 po rozpadání sboru, se ujal funkce starosty, po jeho zvolení byl sbor omlazen o mladé členy a členky a začal znovu pracovat. Sbor se zúčastňoval všech akcí, které se konaly v okrsku a okrese, jako okrskové i okresní soutěže.

Na okrskové soutěži konané ve Studenci v r. 1961 získalo mladé družstvo medaili za II. místo v požárním útoku a pořadové přípravě. V té době velel tomuto družstvu p. Jurka Josef.

Sbor na návrh pana starosty Kopečka Jar. založil výchovu mladých hasičů, aby tak zabezpečil nástupce sboru.

Výchova mládeže byla svěřena p. Jurkovi Jos. Mládežníci se zúčastňovali různých cvičení v okrsku. Při oslavách 50. výročí trvání sboru v Sedleci předvedli útok od stroje, za což získali pochvalu a čestné uznání.

Sbor pořádal různé kulturní akce, a to výlety v Borovičku u Hájenky p. Chrásta, ostatkové a pouťové zábavy. Před pouťovou zábavou se konala Mše svatá na návsi. Sbor se též zúčastňoval různých kulturních akcí v sousedních sborech.

Při každé akci konané v obci nejenom hasiči, ale také sokolem, je dána pocta u desky Fr. Lemberkovi položením kytičky květů a zahrána píseň Moravo, Moravo.

V r. 1975 se sbor připravoval na oslavu 75. výročí založení sboru. Výbor stál před problémem jak získat finanční prostředky na zakoupení vycházkových stejnokrojů. Starosta p. Kopeček Jar. a jednatel p. Jurka Jos. několikrát navštívili O.V. v Třebíči, až se podařilo finance získat. Zakoupilo se 10 párů uniforem, košil a čepic. Dalších 5 párů získal p. Kopeček. Též se zakoupilo 15 ks nových stejnokrojů pro mládežníky.

V roce 1976, 2. května, slavil sbor 75. výročí založení sboru. Této akce se zúčastnilo mnoho okolních sborů, okrskových a okresních pracovníků. Byla předvedena stará i nová technika, předveden požární útok a v odpoledních hodinách a večer byla taneční zábava. Vše se konalo na hřišti.

Na této akci byla vyznamenána řada členů za jejich práci ve sboru, a to:

Kopeček Jaroslav	– za příkladnou práci odznakem a Za věrnost
Jurka Josef	– odz. Za příkladnou práci
Dvořáček Karel	– odz. Za věrnost
Pivoňka Fr.	– odz. Za věrnost 20 let
Vyskočil St.	– odz. Za věrnost 30 let
Kadaňka Ant.	– odz. Za věrnost 20 let
Soukop Jos.	– odz. Za věrnost 50 let
Jurka Pavel	– odz. Za věrnost 50 let
Soukop Jar.	– odz. Za věrnost 50 let

Mnoho dalších členů udělením Čestného uznání Okresního výboru.

Během období se vystřídali ve funkci starosty p. Dvořáček Karel, Jurka Josef, Brázda František a Soukop František .

V letech 1988 byl zvolen starostou SDH Jaroslav Staněk. Z hasičské činnosti byly prováděny především prohlídky a dohlídky komínů v obci i chatové oblasti údolí Oslavy. V 90.-tých letech se sbor úspěšně vypořádal s několika požáry, které vznikly na katastru obce (Velká skála 2x, Vodaňky, Šance, Véhon, stodola u č.p.27). Činnost sboru se soustředila především na pořádání kulturních akcí typu Ostatků a Poutí.

Jaroslav Kopeček

Od r.1999 převzal opětovně starostování p.Jaroslav Kopeček. Jeho vedení dalo sboru zase potřebný řád.Ve spolupráci s obecním úřadem dosáhl dohody o znovuvyzbrojení jednotky a přebudování bývalé dvoutřídky na hasičskou zbrojnici.Ta sboru chyběla od zbourání staré radnice v r.1977. K blížícímu se 100.výročí založení sboru bylo obecním úřadem rovněž věnováno pět nových vycházkových uniforem.

Dne 7.7.2001 proběhly oslavy stého výročí založení sboru. Oslavy zahájil slavnostní průvod za spoluúčasti okolních sborů,historické i současné hasičské techniky.Při slavnostním nástupu byly uděleny medaile a vyznamenání jednotlivým členům sboru. Akce pokračovala předvedením historické i současné techniky při různých druzích zásahu (hašení auta,slaňování z výsuvného žebříku,práce hasiče v ochranném obleku).Hosté z Kramolína předvedli hašení ohně ruční stříkačkou používanou před sto lety.

Udělené medaile :

Za zásluhy - Jaroslav Kopeček, Josef Jurka

Za příkladnou práci - Oldřich Došek, František Soukop, František Pivoňka

Víceletým členům byly uděleny stužky za věrnost. Zbývajícím pak čestné uznání SDH.

Dne 19. srpna 2001 v 11.00 se konala pouťová mše svatá v kulturním domě. Po mši se kněz p. Jan Kabátek společně s ministranty, muzikanty, hasiči a ostatními občany odebral v slavnostním průvodu k hasičské zbrojnici, kterou vysvětil.

Ve 14.00 byla slavnostně otevřena hasičská zbrojnice, kde bylo možno si prohlédnout požární techniku a fotografie zachycující historii sboru. Otevření předcházelo přemístění pamětní desky Františka Lemberka z K.D. na čestné místo hasičské zbrojnice.

V roce 2002 byl starostou sboru řádně zvolen Antonín Trávníček. Sbor i nadále pokračoval v tradičních činnostech. Zvedla se kvalita pořádání kulturních akcí, čehož následkem byla ekonomická soběstačnost sboru. Všem členům byly zakoupeny slavnostní uniformy.

Dne 2.4.2004 je obcí založena Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Senorady, která se skládala převážně ze členů SDH. Tito i zbývající členové sboru byli nápomocni při rekonstrukci kulturního domu a jiných akcí při zvelebování obce. Od 1.1.2005 se obec z důvodu nového státoprávního uspořádání stává obcí Jihomoravského kraje. Sbor se tím stal novým členem OSH Brno-venkov, okrsek Oslavany. Partnery v okrskové spolupráci se staly sbory z Oslavan, Ketkovic, Čučic, Neslovic a Nové Vsi.

Na výroční schůzi v lednu 2011 odstoupil ze zdravotních důvodů z funkce starosty Antonín Trávníček. Novým starostou byl poté zvolen Vítězslav Dohnal. Po dlouhé době došlo k výraznému omlazení členské základny přijetím čtyř nových členů mladších dvaceti let, v duchu odkazu Františka Lemberka .

V roce 1940 citát z hodnotící schůze bratra náčelníka.

„Tak jako stárne člověk, stárne i sbor, jestliže se nepostará o mladé síly. Je potřeba zařaditi do sboru mladé síly a v dostatečném počtu, aby celá práce ve sboru omládl. Je to nejenom potřebná nutnost, ale i příkaz dnešní doby. Tož hledejme a získávejme síly mladší pro náš sbor a hlavně chťejme je hledati a získati. Vlasti zdar.“ Fr. L.

Vyšlo při příležitosti 110. výročí založení hasičského sboru v Senoradech v nákladu 50 ks

Zpracoval: V.Novák, V.Dohnal

Foto : archív + A.Malý

Sazba, tisk a grafická úprava: Copy Centrum Ivančice, copyc@cmail.cz